

Số: 7404/BC-BKHĐT

Hà Nội, ngày 17 tháng 10 năm 2022

BÁO CÁO

Về công tác quản lý, điều hành, tổ chức thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia 9 tháng đầu năm 2022 và giải pháp thực hiện 3 tháng cuối năm 2022

(*Tài liệu phục vụ cuộc họp ngày 18 tháng 10 năm 2022 của Ban Chỉ đạo Trung ương các chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2021-2025*)

Căn cứ chương trình làm việc của Lãnh đạo Chính phủ, thực hiện chỉ đạo của Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ Phạm Bình Minh, Bộ Kế hoạch và Đầu tư có văn bản số 7346/BC-BKHĐT ngày 14/10/2022 báo cáo Ban Chỉ đạo Trung ương các Chương trình mục tiêu quốc gia (CTMTQG) giai đoạn 2021-2025 về công tác quản lý, điều hành, tổ chức thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia 9 tháng đầu năm 2022 và giải pháp thực hiện 3 tháng cuối năm 2022. Sau đây, xin báo cáo một số nội dung như sau:

I. CÔNG TÁC QUẢN LÝ, CHỈ ĐẠO, ĐIỀU HÀNH THỰC HIỆN CÁC CHƯƠNG TRÌNH MTQG 9 THÁNG ĐẦU NĂM 2022

1. Công tác hoàn thiện cơ chế, chính sách quản lý, tổ chức thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia

- Dưới sự chỉ đạo quyết liệt, sát sao của Chính phủ, Lãnh đạo Chính phủ, Trưởng ban Ban Chỉ đạo Trung ương, các bộ, cơ quan trung ương đã tập trung xây dựng, trình cấp có thẩm quyền hoặc theo thẩm quyền ban hành một số lượng lớn các văn bản quản lý, điều hành, tổ chức thực hiện các CTMTQG (68/73 văn bản); cơ bản hoàn thành nhiệm vụ được cấp có thẩm quyền giao (**93% số nhiệm vụ được giao**) làm cơ sở triển khai, tổ chức thực hiện các CTMTQG trên cả nước, cụ thể: (i) 02 Nghị định của Chính phủ; (ii) 23 Quyết định của Thủ tướng Chính phủ; (iii) 43 thông tư, quyết định, văn bản, kế hoạch cấp bộ quy định, hướng dẫn tổ chức thực hiện nội dung, hoạt động của các CTMTQG.

- Tại các địa phương đã tích cực xây dựng và ban hành các quy định, chính sách để làm cơ sở pháp lý cho việc tổ chức, thực hiện các CTMTQG năm 2022 và các năm tiếp theo. Kết quả cập nhật đến thời điểm báo cáo: (i) 52/52 địa phương được phân bổ ngân sách trung ương đã ban hành quy định về nguyên tắc, tiêu chí, định mức phân bổ vốn để thực hiện các chương trình; 14/52 địa phương đã ban hành quy định về cơ chế lồng ghép nguồn vốn; 9/52 địa phương đã ban hành quy

định phân cấp quản lý, tổ chức thực hiện; 9/52 địa phương đã ban hành văn bản quy định thực hiện cơ chế đặc thù trong quản lý đầu tư đối với dự án quy mô nhỏ, kỹ thuật không phức tạp; 6/52 địa phương đã ban hành cơ chế tổ chức thực hiện hoạt động hỗ trợ phát triển sản xuất.

2. Về hoạt động chỉ đạo, điều hành thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia

a) Về công tác kiện toàn bộ máy tham mưu giúp việc thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia các cấp

- Trên cơ sở Quyết định số 1945/QĐ-TTg ngày 18/11/2021, các cơ quan chủ chương trình đã hoàn thành việc kiện toàn các Văn phòng điều phối, thành lập các Tổ Công tác, ban hành Quy chế làm việc của từng Tổ Công tác và tích cực triển khai công tác đôn đốc, chỉ đạo, giám sát tình hình thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia theo nhiệm vụ được phân công. Đối với cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo (Bộ Kế hoạch và Đầu tư) đã chủ động phối hợp với các cơ quan chủ chương trình và các bộ, ngành liên quan liên tục cập nhật thông tin về tình hình, tiến độ và kịp thời báo cáo, đề xuất kiến nghị cấp có thẩm quyền, Ban chỉ đạo Trung ương giải pháp đẩy nhanh tiến độ thực hiện các CTMTQG.

- Tại các địa phương, 63/63 địa phương đã kiện toàn Ban Chỉ đạo cấp tỉnh; 27/63 địa phương báo cáo có quy định về thành lập Ban Chỉ đạo cấp huyện; 13/63 địa phương báo cáo hoàn thành việc kiện toàn, thành lập các ban quản lý cấp xã.

b) Về công tác chỉ đạo, điều hành của Ban Chỉ đạo Trung ương các chương trình mục tiêu quốc gia

- Trong 9 tháng đầu năm 2022, Ban Chỉ đạo Trung ương, Trưởng Ban Chỉ đạo Trung ương đã quyết liệt trong chỉ đạo các Bộ, cơ quan trung ương, địa phương hoàn thiện việc ban hành văn bản, đẩy nhanh giao kế hoạch vốn, giải ngân, tiến độ thực hiện CTMTQG, trong đó:

+ Ban Chỉ đạo Trung ương đã tổ chức 04 cuộc họp Ban Chỉ đạo với các bộ, cơ quan để chỉ đạo về xây dựng, hoàn thiện các cơ chế, chính sách quản lý, điều hành và giao kế hoạch vốn; 04 hội nghị, hội thảo để triển khai các chương trình sau khi được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

+ Trưởng ban Ban Chỉ đạo, Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ Phạm Bình Minh đã ban hành 02 công điện số 501/CĐ-TTg, 698/CĐ-TTg để đôn đốc các bộ, cơ quan trung ương quyết liệt, tập trung triển khai hoàn thiện cơ chế chính sách, văn bản quản lý; phân bổ, giao kế hoạch hoạch vốn, phấn đấu hoàn thành 100% kế hoạch vốn được giao tại các địa phương.

- Các cơ quan chủ chương trình đã ban hành thông tư hướng dẫn quy trình giám sát, đánh giá thực hiện của từng chương trình làm cơ sở cho bộ, ngành, địa phương để tổ chức thực hiện. Đồng thời, các bộ, cơ quan trung ương đang khẩn trương xây dựng kế hoạch và tổ chức các đoàn công tác theo phân công của Ban Chỉ đạo để đôn đốc việc triển khai; nắm bắt, tháo gỡ các khó khăn vướng mắc trong tổ chức thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia tại địa phương.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN CÁC CHƯƠNG TRÌNH MỤC TIÊU QUỐC GIA 9 THÁNG NĂM 2022

1. Tình hình phân bổ, giao kế hoạch và giải ngân vốn NSNN thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia

a) Về tình hình phân bổ phân bổ, giao kế hoạch vốn ngân sách trung ương còn lại chưa phân bổ giai đoạn 2021-2025

- Vốn ngân sách trung ương giai đoạn 2021-2025 còn lại của 03 CTMTQG chưa phân bổ, giao kế hoạch là 99.898,987 tỷ đồng gồm: (i) 7.942,139 tỷ đồng vốn đầu tư phát triển; (ii) 91.956,848 tỷ đồng vốn sự nghiệp.

+ Đối với số vốn 7.492,139 tỷ đồng vốn đầu tư phát triển: Chính phủ đã có Nghị quyết số 137/NQ-CP ngày 17/10/2021 giao Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư ủy quyền Thủ tướng Chính phủ thay mặt Chính phủ ký Tờ trình của Chính phủ báo cáo Ủy ban Thường vụ Quốc hội phân bổ số vốn đầu tư phát triển nguồn ngân sách trung ương giai đoạn 2021-2025 còn lại cho các bộ, cơ quan trung ương và địa phương.

+ Đối với 91.956,848 tỷ đồng vốn sự nghiệp: Đến nay, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã nhận được đầy đủ văn bản của các bên liên quan và đang hoàn thiện phương án phân bổ để trình cấp có thẩm quyền.

b) Về tình hình triển khai phân bổ, giao kế hoạch và giải ngân vốn ngân sách nhà nước tại các địa phương

(1) Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã khẩn trương tham mưu cấp có thẩm quyền giao kế hoạch vốn, mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ của các chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2021-2025 và năm 2022 cho bộ, cơ quan trung ương và địa phương ngay sau khi đủ căn cứ, cơ sở pháp lý trong tháng 5/2022.

(2) Về tình hình phân bổ, giao kế hoạch và giải ngân vốn ngân sách trung ương:

- Về phân bổ, giao kế hoạch vốn: (i) đến nay đã có 52/52 địa phương (được giao vốn ngân sách trung ương) đã có quyết định giao kế hoạch vốn thực hiện 03 chương trình mục tiêu quốc gia cho các cơ quan, đơn vị, cấp trực thuộc. Trong đó, có 34/52 địa phương đã phân bổ 100% kế hoạch vốn được giao, 10/52 địa

phương phân bổ trên 90% kế hoạch vốn được giao; 8/52 địa phương phân bổ trên 70% kế hoạch vốn được giao.

- Về kết quả giải ngân vốn: theo báo cáo tại văn bản số 9721/BTC-ĐT ngày 23/9/2022 của Bộ Tài chính, đến ngày 31/8/2022, tổng vốn đầu tư phát triển thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia đã giải ngân **178,895 tỷ đồng, đạt khoảng 0,75% kế hoạch vốn** Thủ tướng Chính phủ giao¹; ước đến 30/9/2022, các địa phương sẽ giải ngân được khoảng **926,831 tỷ đồng, đạt khoảng 3,86% kế hoạch**. Bên cạnh đó, một số địa phương sau khi hoàn tất công tác giao vốn đã tập trung triển khai thực hiện và có kết quả giải ngân vốn đầu tư phát triển nguồn ngân sách trung ương đạt khá như: Tây Ninh (74,55%); Lạng Sơn (26,1%); Hậu Giang (21,5%); Hà Nam (39,1%); Vĩnh Long (47,57%), Thái Nguyên (17%).

(2) Về tình hình phân bổ và giải ngân kế hoạch vốn ngân sách địa phương

Có 46/63 địa phương báo cáo đã cân đối, bố trí **13.808,766 tỷ đồng** vốn ngân sách địa phương thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia². Có 18/63 địa phương báo cáo kết quả giải ngân vốn khoảng **4.058,505 tỷ đồng** ước đạt **29,38%** vốn địa phương.

2. Tình hình thực hiện mục tiêu, nhiệm vụ từng chương trình mục tiêu quốc gia 9 tháng đầu năm 2022

- Đến nay, cả nước có 5.854/8.225 xã chiếm 71,2% xã đạt chuẩn nông thôn mới, tăng 12 xã (0,15%) so với tháng 8 năm 2022. Trong đó, có 18 tỉnh có 100% số xã đạt chuẩn nông thôn mới; 925 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao (tăng 88 xã so với kết quả báo cáo tháng 8 năm 2022); 110 xã đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu (tăng 05 xã so với kết quả đến tháng 8 năm 2022); bình quân cả nước đạt 17,1 tiêu chí/xã.

- Có 255 đơn vị cấp huyện thuộc 58 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận hoàn thành nhiệm vụ/đạt chuẩn nông thôn mới, chiếm khoảng 39,6% tổng số đơn vị cấp huyện của cả nước. Có 05 tỉnh (*Nam Định, Đồng Nai, Hà Nam, Hưng Yên và Hải Dương*) đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận hoàn thành nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới.

- Về kết quả thực hiện mục tiêu giảm nghèo năm 2022 theo chuẩn nghèo đa chiều giai đoạn 2022-2025: ước tỷ lệ nghèo đa chiều duy trì mức giảm 1-1,5%/năm; tỷ lệ hộ nghèo dân tộc thiểu số giảm trên 3%/năm; tỷ lệ hộ nghèo ở các huyện nghèo giảm từ 4-5%/năm.

¹ Theo số liệu báo cáo từ các địa phương đến 30/9/2022, giải ngân vốn đầu tư phát triển là 302,599 tỷ đồng, đạt 1,68%; vốn sự nghiệp là 30,563 tỷ đồng, đạt 0,3%.

² Chủ yếu là để thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới.

3. Về những khó khăn, vướng mắc

- Tiến độ xây dựng, trình ban hành và ban hành các văn bản quản lý, tổ chức thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia theo thẩm quyền của các bộ, cơ quan trung ương còn chậm so với tiến độ được giao, ảnh hưởng trực tiếp đến việc thực hiện một số nội dung, hoạt động thuộc các chương trình.

- Việc lập, thẩm định, phê duyệt dự án đầu tư theo quy định Luật Đầu tư công, Luật Xây dựng tại các cấp ở hầu hết các địa phương chưa hoàn thành. Đến ngày 30/9/2022, có 37/52 địa phương vẫn đang trong quá trình lựa chọn, phê duyệt dự án, chưa thực hiện và giải ngân vốn.

- Việc điều chỉnh phân bổ kinh phí sự nghiệp năm 2022 của 02 chương trình mục tiêu quốc gia (*phát triển kinh tế-xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi; giảm nghèo bền vững*) theo chỉ tiêu giao chi tiết kinh phí sự nghiệp của Bộ Tài chính làm chậm tiến độ phân bổ, giao dự toán kinh phí sự nghiệp và triển khai thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia tại địa phương. Riêng với Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, do Bộ Tài chính giao kinh phí sự nghiệp chậm nên tới cuối tháng 9 năm 2022 các địa phương mới hoàn thành việc phân bổ.

Những khó khăn vướng mắc nêu trên dẫn đến tình trạng chậm phân bổ, giao kế hoạch và tổ chức thực hiện 03 chương trình mục tiêu quốc gia tại địa phương. Nhiều các địa phương phản ánh khó có thể hoàn thành việc giải ngân kế hoạch vốn trước 31/12/2022 và đề nghị kéo dài thời gian giải ngân kế hoạch vốn sang năm 2023.

III. GIẢI PHÁP VÀ KIẾN NGHỊ

1. Giải pháp quản lý, điều hành thực hiện các chương trình trong 6 tháng cuối năm 2022

Để hoàn thành mục tiêu, nhiệm vụ năm 2022 của từng chương trình mục tiêu quốc gia được Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ giao, trong 3 tháng cuối năm các thành viên Ban Chỉ đạo Trung ương cần tập trung chỉ đạo thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm sau:

(1) Tập trung hoàn thành việc ban hành một số văn bản hướng dẫn tổ chức thực hiện nội dung, dự án thành phần thuộc các chương trình mục tiêu quốc gia thuộc trách nhiệm của các bộ, cơ quan trung ương.

(2) Các cơ quan chủ quản chương trình tập trung quyết liệt thực hiện các giải pháp đẩy nhanh tiến độ phân bổ, giao kế hoạch vốn ngân sách nhà nước còn lại chưa phân bổ của giai đoạn 2021-2025 và thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia tại các cấp.

(3) Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, đôn đốc thực hiện chương trình thông qua hoạt động chỉ đạo điều hành của Ban Chỉ đạo các cấp để kịp thời nắm bắt những khó khăn, vướng mắc, đề xuất giải pháp xử lý.

(4) Đẩy mạnh công tác tuyên truyền về các chương trình mục tiêu quốc gia tại địa phương; tăng cường công tác xây dựng kế hoạch vốn thực hiện các chương trình năm 2023 để tạo sự chủ động trong triển khai công tác giải ngân ngay khi có quyết định của cấp có thẩm quyền.

2. Kiến nghị

Để thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ, giải pháp trong thực hiện công tác quản lý, điều hành thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia 3 tháng cuối năm 2022, kiến nghị Ban Chỉ đạo Trung ương, Trưởng ban Ban Chỉ đạo Trung ương một số nội dung trọng tâm như sau:

(1) Giao 03 cơ quan chủ dự án, nội dung thành phần thuộc 02 Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế-xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, xây dựng nông thôn mới (*Ủy ban Dân tộc và các Bộ: Thông tin và Truyền thông, Công Thương*) khẩn trương hoàn thành việc ban hành các văn bản hướng dẫn theo thẩm quyền được giao **trong tháng 10/2022**.

(2) Giao Bộ Tài chính nghiên cứu, báo cáo cấp có thẩm quyền về cơ chế phân giao vốn sự nghiệp của các chương trình mục tiêu quốc gia cho bộ, ngành, địa phương để đảm bảo hiệu lực, hiệu quả trong công tác phân bổ và giải ngân vốn kế hoạch thực hiện các chương trình; báo cáo **trong tháng 11/2022**.

(3) Đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương khẩn trương:

- + Hoàn thiện các cơ chế, chính sách, văn bản về quản lý, điều hành, tổ chức thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia trên địa bàn theo quy định; đẩy mạnh công tác kiểm tra, giám sát, đôn đốc các cấp trực thuộc để nắm bắt tình hình, phát hiện các khó khăn, vướng mắc và có phương hướng xử lý.

- + Tập trung chỉ đạo giải ngân kế hoạch vốn ngân sách nhà nước thực hiện 03 chương trình mục tiêu quốc gia, phấn đấu hoàn thành 100% kế hoạch vốn đã được cấp có thẩm quyền phân giao.

- + Tiếp tục kiện toàn Ban Chỉ đạo các chương trình mục tiêu quốc gia tại cấp huyện, cấp xã và hoàn thành công tác này **trong tháng 11/2022**.

Trên đây là Báo cáo về công tác quản lý, điều hành, tổ chức thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia 9 tháng đầu năm 2022 và giải pháp thực hiện 3 tháng cuối năm 2022./